

Publicerad 16 jun 08:30

DEN DIGITALA BOKEN/DEL 3

En e-tidning för framtiden

Sverige är världsledande i utvecklingen av E-tidningar. Med statligt stöd har man tagit fram en banbrytande designprototyp.

Tänk dig ett elektroniskt blad som går att vika ihop i fickan. Som rymmer dina dagstidningar, favoritmagasin, böcker och anteckningar. Som har lika bra upplösning som ett papper, samtidigt som du kan förstora stilen efter eget önskemål, surfa på internet och skicka e-post.

Nej, det är ännu inte verklighet, men sakkunniga som Stig Nordqvist på Tidningsutgivarna och forskaren Carina Ihlström från Högskolan i Halmstad är eniga om att den svenska designprototypen Newsboy är framtiden för den digitala tidningen. Om fem till sju år beräknas tekniken ha hunnit ifatt visionen.

Allt började för två år sedan som ett led i regeringens designsatsning. Tidningsutgivarna, Högskolan i Halmstad, designbyrå Propeller och Svid (Stiftelsen Svensk industridesign) gick samman för att ta fram framtidens mobila läsplatta, eller e-papper, med utgångspunkt i användarna i stället för tekniken. Det är ett unikt konceptprojekt.

- Vi vill bryta ny mark genom att använda designmetoden i ett forskningssammanhang, säger Jan Agri, projektledare vid Svid. Vanligtvis fokuserar man på vad som *går* att göra i stället för vad som är *vettigt* att göra. Användarna är nyckeln.

Även om Newsboy ligger före sin tid har utvecklingen kommit långt sedan e-boken floppade i mitten av 90-talet med klumpiga läsplattor som drog mycket batteri och hade dålig upplösning. Som DN tidigare berättat lanserar Sundsvalls Tidning, som andra företag i världen, en e-tidningsvariant för utvalda prenumeranter redan i sommar. De kommer att använda "Illiaden" - en andra generationens läsplatta som tagits fram inom ramarna för det europeiska e-tidningsprojektet Diginews som i dag, fredag, avrundas i belgiska Leuven. På plats är företrädare från Tidningsutgivarna, KTH och Högskolan i Halmstad. Svenskarna har varit drivande i projektet, med statliga pengar från Vinnova.

Till skillnad från föregångarna har "Illiaden" - liksom den största konkurrenten "Sony Reader" - låg batteriförbrukning, går att koppla upp mot nätet och har nästan tre gånger så bra upplösning som en datorskärm (vilket innebär att det går att läsa i solen). Skärmen är dock svartvit, inte töjbar och saknar videofunktioner.

- De nya läsplattorna är tyvärr en besvikelse, säger Stig Nordqvist på Tidningsutgivarna. De är inte tillräckligt kundvänliga. Efter tekniska genombrott tror man alltid att utvecklingen ska gå mycket snabbare, men det handlar mer om sociologiska krafter som får folk att ändra vanor. Kriget om kunderna kommer att dröja några år.

Så, vad innebär det här på sikt?

E-tidningen kan enklast beskrivas som ett möte mellan en webbsida och en tabloid. Om den nya tekniken slår igenom på bred front kan medieföretagen minska sina kostnader för råvaror, transporter och distribution, vilket även skulle gynna miljön. Vidare underlättar det digitala formatet dialogen med läsarna och möjliggör skräddarsydda lokala upplagor.

På samma sätt blir det enklare att sälja annonser med riktad reklam. Varje användare har nämligen en unik IP-adress. På papperet skulle detta kunna urarta i en mardrömsvision där morgontidningen har full koll på just dina intressen och läggningar.

- Mediekonsumtionen lär bli mycket mer individualiserad framöver, när man kan plocka ihop sina egna favoritdelar ur olika tidningar, säger Carina Ihlström, doktor i informatik vid Högskolan i Halmstad, som i sommar drar i gång ännu ett forskningsprojekt om de digitala kanalerna, med 2,5 miljoner kronor från KK-stiftelsen (Kunskap och kompetens).

- När vi sjösatte Diginews trodde många att e-papperet skulle ersätta papperstidningen, men i dag ser man det främst som ett komplement, fortsätter hon. Först kommer det att ta fart bland affärsresenärer och folk på glesbygden, men inne i städerna är det troligt att folk har e-tidning i veckorna och papperstidning på helgerna.

Redan i dag är svenskarna världsledande i utvecklingen, enligt Stig Nordqvist på Tidningsutgivarna som har "örnkoll på hela e-pappersbranschen" i egenskap av projektledare för Enews-initiativet inom den internationella medieorganisationen Ifra.

- Vi ska inte göra som musikindustrin och backa in i en förändring, säger han. Vi ska ligga i framkant och erbjuda det nya alternativet med alla svenska dagstidningar på en gång. De konkurrerar med sina innehåll, men vi tar det tekniska initiativet tillsammans.

HENRIK ARVIDSSON, henrik.arvidsson@dn.se

© Detta material är skyddat enligt lagen om upphovsrätt.